

ЧУДОМИР ХУДОЖЕСТВЕНИ ГАЛЕРИИ

chitanka.info

Интересът към книгата в провинцията е значително нараснал. Почти всички предприятия и учреждения си имат вече библиотеки, а книжарниците и читалищата са на най-видно място в центъра. За да бъдат по-близо до читателя, откриха се и читалищни филиали из крайните квартали. Въведено бе разглеждане на прошумели книги, книгоносенето и пр. Читалището на един малък град като Казанлък например раздава вече годишно за домашен прочит над 150 000 тома книги, а общо в страната ни миналата година са били раздадени повече от 9 милиона книги.

Музиката е също така добре застъпена. Писнали ни са ушите от високоговорители, радиоапарати, грамофони, хорове, оркестри. Имаме даже и оперетна трупа, а ни гостуват постоянно певци, инструменталисти и пр. Във всеки град почти има и драматически състави — държавни или общински.

Не стои така въпросът обаче с живописата и скулптурата. Те са най-редките гости в провинцията, най-непознатите. Отчайващо малко са хората там, които могат да се спрат критично пред една картина или скулптура и които изобщо проумяват що-годе от тия изкуства, а имената на първите ни художници звучат като чужди. Затова и всички учреждения са зле украсени и затова там пласират в големи количества своята третокачествена стока безбройните амбулантни „художници“. Няколкото опита на Съюза на художниците с подвижни изложби поради подценяване задачите им и лоша организация почти не дадоха резултат. Пресекнаха и скромните изложби на местни сили. Рядкост на пазара са и цветните репродукции.

Затова почините за създаване на художествени галерии из нашите градове трябва да бъдат насърчени и подпомогнати. Повече интерес трябва да проявят отговорните лица и повече грижи, за да растат и се развиват правилно. Трябва да бъдат ясни задачите на тия, които ги уреждат, за да се не лутат и правят грешки. Ако имаше истински ръководещ център напр. в Сливен, нямаше да се открива художествена галерия от всичко, що е останало в ателието на покойния Йордан Кювлиев, а щеше да се направи подбор и да се поразреди претъпканата зала. Ако имаше ръководство, не щеше да позволи художествената галерия в Ст. Загора да бъде закрыта и десетки ценни творби да берат праха по таваните вече близо година. Не можеше ли новата изложба да си стои в салона, за който беше правена, и там, на

главната улица, не щеше ли да бъде повече посещавана и задачата ѝ по-добре изпълнена?

Бургаският народен съвет също решил преди няколко години да урежда художествена галерия. Избрали си комисия, отишли в София и закупили изведнъж от Общата художествена изложба картини за около един милион лева (стари пари). Мисля, че и това не е правилно особено след като Националната галерия, министерствата и други държавни учреждения преди това са закупили най-ценното от изложбата. Подобно нещо бе извършено преди години и от настоятелството на русенското читалище „Св. Георги“, сега „Ангел Кънчев“. Решили и те да си откриват галерия и без да се съветват със специалисти, почнали да купуват картини от всеки, който прави изложба в града им. По този начин бяха похарчили доста пари за съвсем слаби работи.

В Търново също беше турено начало на художествена галерия. Събрани бяха и изложени в хижата доста картини, най-вече изгледи от града. Сега, казват, те били пръснати из разни канцеларии, някои били подарявани на гости и т.н.

Не е по-добро и положението в гр. Варна — един представителен град, който се слави с добра драматична и оперна трупа, с богат музей и една съвсем незначителна сбирка, наблъскана в един дюкян до Морската градина.

— В този голям град не се ли намери по-широк салон?

— Имахме — казва с въздишка уредникът, — в центъра беше, но един ден заповядаха да вдигнем картините и отвориха кебапчийница.

Освен че салонът е неудобен и картините са наблъскани една в друга, но нито са подредени добре, нито са рамкирани правилно, нито пък е спазена историческата последователност, както трябва. А градът, уверен съм, има възможност да си устрои една добра художествена галерия, там има и доста голям колектив от художници, за да помогнат, но съмнявам се дали някой е потърсил тяхната помощ.

Създаването на художествени галерии не може да стане нито с посмъртни изложби, нито изведнъж — като се закупят много картини от една само изложба, нито пък от случайно събрани такива. То става бавно и по добре обмислен план. В една истинска галерия трябва да бъдат застъпени най-големите ни майстори. Тя трябва да бъде такава, че да дава известна представа за състоянието на нашата живопис и

скулптура, както и за изминатия от тях път. Тя трябва постоянно да расте и се развива. Нейният уредник трябва да държи връзка с големите наши творци в тази област, за да знае какво работят, и да не чака да купува творби само от годишните изложби на съюза. При тия откупвания той не трябва да се осланя само на своя личен вкус, а да търси помощ на комисия от специалисти. Подреждането също трябва да стане с помощта на компетентни хора и пр. Тези въпроси все пак не е трудно да бъдат разрешени. По-мъчно е отговорните лица при М-вото на културата, при Съюза на художниците и завеждащите отдела „Култура“ при градските, околийски и окръжни народни съвети да разберат голямата нужда на провинцията от художествени галерии, да се борят за по-щедри субсидии и по-удобни помещения и да полагат повече грижи за всестранната просвета и култура на населението.

(Из ръкописите на писателя.)

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.